

YÖNETMELİK

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından:

**ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bünyesinde yer alan İşletmenin görevlerine, faaliyet alanlarına, gelirlerine, giderlerine, işleyişine, bütçesinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve denetimi ile diğer hususlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,
 - b) Bakan: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanını,
 - c) Geçici Kurul: Bakanlıkça teknik ve ekonomik gelişmelerin ortaya çıkardığı yeni ulaştırma, denizcilik, haberleşme, posta, evrensel hizmet, havacılık ve uzay teknolojileri iş, hizmet ve sistemleriyle ilgili olarak oluşturulacak politika ve stratejilerin tespitiyle ilgili çalışmalarda bulunmak, araştırma, inceleme ve değerlendirme yapmak üzere Bakanlık dışından bu alanlarda uzman kişiler ile faaliyet gösteren kuruluş temsilcilerinin katılımıyla görev süresi bir yılı geçmemek üzere teşekkül ettirilmiş heyeti,
 - ç) İşletme: Bakanlık Döner Sermaye İşletmesini,
 - d) İşletme Dairesi Başkanı: Bakanlık Döner Sermaye İşletme Dairesi Başkanı,
 - e) Muhasebe Birimi: Gelir ve alacakların tahsili, giderlerin ve borçların hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemlerini yürüten birimi,
 - f) Muhasebe Yetkilisi: Muhasebe biriminin hizmetlerinin yürütülmesinden ve yönetiminden sorumlu, usulüne göre atanmış yöneticiyi,
 - g) Muhasebe yetkilisi mutemedi: Muhasebe Yetkilisi adına ve hesabına para ve parayla ifade edilebilen değerleri geçici olarak almayı, muhafaza etmeye, vermeye, göndermeye yetkili ve bu işlemlerle ilgili olarak doğrudan muhasebe yetkilisine karşı sorumlu olan görevlileri,
 - ğ) Müsteşar: Bakanlık Müsteşarını,
 - h) Sektör: Bakanlık birimlerinin iş ve işlemleri ile Bakanlık kuruluşlarının görev alanına giren karayolu, demiryolu, havayolu, denizcilik, haberleşme, havacılık ve uzay teknolojileri konuları ile niteliği itibariyle bunların devamı veya tamamlayıcısı durumunda olan konu, hizmet ve faaliyetleri içine alan her bir bölümü,
 - ı) Sürekli Kurul: Bakanlık görev alanına giren konularla ilgili olarak çalışmalarda bulunmak, araştırma inceleme ve değerlendirme yapmak üzere bakanlık, kurum ve kuruluş, sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve konuyla ilgili uzmanların katılımıyla teşekkül ettirilmiş heyeti,
 - i) Yönetim Kurulu: İşletme Yönetim Kurulunu,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İşletmenin Görev ve Faaliyetleri

İşletmenin görev ve faaliyetleri

MADDE 4 – (1) İşletmenin görev ve faaliyetleri; 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ile 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında şunlardır:

- a) Bakanlıkça kamu kurum ve kuruluşları dahil gerçek ve tüzel kişilere verilecek her türlü yetki belgesi, işletme ruhsatı, çalışma ruhsatı, lisans, imtiyaz hakkı belgesi, tahsis belgesi, tescil belgesi, izin belgesi, emniyet belgesi, taşıt belge ve kartları, geçiş belgeleri yola elverişlilik sertifikası, denize elverişlilik sertifikası, gürültü sertifikası, her türlü mesleki yeterlilik belgesi ve benzeri belgelerin basım işlerini yapmak veya yaptırmak, bunları ilgililere vermek üzere hizmet birimlerine dağıtmak ve ücretlerini tahsil etmek.
- b) Bakanlık hizmet birimlerince ücretli olarak verilecek her türlü teknik test, kontrol, rapor ve benzeri hizmetler, araştırma ve geliştirme hizmetleri, denizdibi tarama hizmetleri, her türlü gemi sürvey ve denetim hizmetleri,

müşavirlik hizmetleri ile mesleki ve teknik eğitim, kurs, seminer ve benzeri hizmetlerin ücretlerini ilgili Bakanlık birimiyle birlikte tahsil etmek.

c) 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca devir alınan taşıtları yurt içi ve yurt dışındaki gerçek ve/veya tüzel kişilere satmak, hibe, devir ve benzeri yöntemlerle değerlendirmek.

ç) Bakanlığın görev alanına giren hizmetlerin yerine getirilmesi için gerektiğinde taşınır ve taşınmaz mal kiralamak, mal ve hizmet satın almak.

d) Denizlerde, kıyılarda, limanlarda, Türk boğazlarında ve içsular ile karayollarında seyir, can, mal ve çevre emniyetinin sağlanması amacıyla, ihtiyaç duyulan alanlarda bedeli karşılığında hizmet vermek veya bu amaçla Bakanlık tarafından kurulmuş tesisleri ilgili Bakanlık birimi ile birlikte işletmek veya işletlettirmek.

e) Bakanlığın görev alanına giren hususlarda eğitim amaçlı kurs, seminer, toplantı, sınav ve benzeri hizmetleri yapmak.

f) Sektörlerin gelişmesine katkıda bulunmak üzere; ulusal ve uluslararası seminer, panel, eğitim, toplantı, şûra, sempozyum ve konferanslar tertip etmek veya söz konusu etkinliklere katılım sağlamak.

g) Sektörlerle ilgili araştırma, etüt, plan, master plan ve proje yapmak.

ğ) Bakanlık hizmet birimlerinin denetim görevini yapması için gerekli olan her türlü fiziki ve teknik altyapı ve tesisleri kurmak ve söz konusu denetimlerle ilgili her türlü işleri yapmak.

h) 4925 ve 2918 sayılı Kanunlar ile 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında denetim yapmaya ve idari para cezası uygulama hususunda yetkilendirilmiş kamu kurum ve kuruluşlarının söz konusu denetimleri yapmak amacıyla ihtiyaç duyacakları her türlü bilgisayar, kamera sistemleri ve benzerlerini temin ederek bu kurum ve kuruluşlara tahsis etmek.

ı) İşletmenin teknik ve idari kapasitesinin/imbânının/kabiliyetinin yetersiz kalması durumunda yukarıdaki bentlerde yer alan faaliyetleri yaptırmak.

i) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) Birinci fıkrada belirtilen iş, işlem ve hizmetlerin, İşletme tarafından yapılması veya İşletmenin teknik ve idari kapasite/imbân/kabiliyetlerinin yetersiz kalması durumunda yaptırılması esnasında veya bu nedenle, Bakanlık hizmet birimleri, asli görev ve hizmetlerini geciktiremez ve aksatamazlar.

(3) Bu maddede belirtilen hizmet ve belgeler ücretleri alınmadan verilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teşkilat ve Yönetim

Teşkilat

MADDE 5 – (1) İşletmenin hizmetleri, Yönetim Kurulu, Harcama Yetkilisi, Döner Sermaye İşletme Dairesi Başkanı ve personeli ile muhasebe biriminde görevli personel eliyle yürütülür.

İşletme Yönetim Kurulu

MADDE 6 – (1) İşletme Yönetim Kurulu; Müsteşarın başkanlığında; ilgili Müsteşar Yardımcısı, Karayolu Düzenleme Genel Müdürü, Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürü, Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürü, Demiryolu Düzenleme Genel Müdürü, Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürü, Strateji Geliştirme Başkanı ve İşletme Dairesi Başkanından teşekkül eder.

(2) Yönetim Kurulu üyelerinin görevleri başında olmadıkları durumlarda yerlerine vekalet edenler Yönetim Kurulu üyesi olarak toplantıya katılırlar.

Yönetim Kurulunun görevleri

MADDE 7 – (1) Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

a) İşletme görev ve faaliyetlerinin en iyi şekilde yürütülmesi ve geliştirilmesi için gereken her türlü idari, mali ve teknik iş ve işlemlerle ilgili kararlar almak.

b) İşletme bütçesini görüşüp karara bağlamak.

c) İşletmenin görev ve faaliyetleriyle ilgili olarak taşra teşkilatına verilecek görev, yetki ve sorumlulukları belirlemek.

ç) İşletme tarafından yürütülecek yeni hizmet ve proje tekliflerini incelemek, karara bağlamak.

d) İşletme tarafından üretilen mal veya hizmetlerin satış fiyatını belirlemek.

e) İlgili mevzuatta ve bu Yönetmelikte yer alan diğer görevlerini yerine getirmek.

Toplantı ve karar nisabı

MADDE 8 – (1) Yönetim Kurulu, salt çoğunluk ile toplanır. Müsteşarın bulunmadığı toplantıya Yönetim Kurulu üyesi olan Müsteşar Yardımcısı Başkanlık eder. Kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır, oyların eşitliği halinde, Başkanın oyu yönünde karar alınmış sayılır. Oturumun intizamını, görüşme ve kararların tutanağa geçirilmesini Başkan sağlar.

Toplantı zamanı

MADDE 9 – (1) Yönetim Kurulu, ayda en az bir defa toplanır.

(2) Başkanın gerekli görmesi halinde, ayda birden fazla toplantı yapılabilir.

(3) Yönetim Kurulu toplantılarının gündemini belirleme, toplantı, gün, saat ve yerinin tespitine karar verme ve Yönetim Kurulu çalışmalarının gereği gibi yürütülüp sonuçlandırılması Başkan tarafından sağlanır.

Harcama Yetkilisi

MADDE 10 – (1) İşletme bütçesinin Harcama Yetkilisi Müsteşardır. Müsteşar harcama yetkisinin bir kısmını veya tamamını; yazılı olmak ve sınırlarının açıkça belirtilmesi kaydıyla merkezde Müsteşar Yardımcılarından birisi ile Merkezi Yönetim Bütçesi ile ödenek tahsis edilen birim amirlerine; taşrada ise bölge müdürlerine, liman başkanlarına ve denizdibi tarama başmühendisliklerine devredebilir.

(2) 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci maddesinin dördüncü fıkrası ile düzenlenen hususlarda ödeme yaptırma ve harcama yetkisi Bakana aittir. Bakan bu yetkisini uygun göreceği herhangi bir Bakanlık yetkilisine yetki devri yapmak suretiyle kullanabilir.

İşletme Dairesi Başkanının görevleri

MADDE 11 – (1) İşletme Dairesi Başkanının görevleri şunlardır:

- İşletmenin görev ve faaliyetleri ile idari, malî ve teknik işlerini ilgili kanun, yönetmelik, işletme bütçe esasları ve Yönetim Kurulu kararları ile işletmecilik ilkelerine uygun biçimde yürütmek.
- İşletme kadrolarına atanan veya görevlendirilen personelin; görevlerini iş bölümü esasları dâhilinde düzenlemek, izlemek, denetlemek, değerlendirmek ve amirliğini yapmak.
- İşletmenin bütçe tasarılarının zamanında hazırlanmasını sağlamak.
- Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Muhasebe Yetkilisi

MADDE 12 – (1) İşletmenin muhasebe işlemleri, Muhasebe Yetkilisi ile Muhasebe Biriminde görevli personel tarafından yürütülür. Muhasebe Yetkilisinin geçici veya sürekli olarak görevinden ayrılması hâlinde, bu görev vekâleten görevlendirilen personel tarafından yürütülür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sermaye, Sermaye Kaynakları, Gelirler, Giderler, Bütçe ve Hesap Dönemi

Sermaye

MADDE 13 – (1) İşletmenin sermayesi 10.000.000 (On milyon) Türk Lirasıdır.

- İşletmenin sermaye miktarını arttırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.
- Bağış ve yardımlar sermaye limitine bakılmaksızın İşletme sermayesine eklenir.
- İşletmenin kârları bu maddenin birinci fıkrasına göre belirlenen sermaye miktarına ulaşınca kadar sermayeye eklenir. Ödenmiş sermaye tutarı İşletmeye tahsis edilen sermaye miktarına ulaştıktan sonra elde edilen kârlar, takip eden yılın dördüncü ayının sonuna kadar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimine yatırılır.
- İşletmenin zararları dönem net zararı hesabına alınarak, geçmiş yıllar zararları hesabında bekletilir ve ertesi yıllar kârları ile kapatılır.

Sermaye kaynakları

MADDE 14 – (1) İşletmenin sermaye kaynakları;

- Faaliyeti sona erdirilen ve devralınan diğer işletmelerin sermayelerinden,
 - İşletme faaliyetlerinden elde edilen kârlardan,
 - Bağış ve yardımlardan,
- oluşur.

Gelirler

MADDE 15 – (1) İşletmenin gelirleri şunlardır:

- 4 üncü maddede sayılan görev ve faaliyetlerden elde edilen gelirler.
- Kılavuzluk ve römorkörcülük hizmeti vermekte olan kamu kurumu ve özel kuruluşlarca elde edilen aylık gayrisafi hâsılatın alınacak, % 6,5 oranında payın % 50 sine karşılık gelen tutar.
- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu kapsamında yapılan gemilerin belgelendirilmesi faaliyetleri hariç, ilgili mevzuatına göre gemilerin denetim, sertifikalandırma veya belgelendirme faaliyetlerinden elde edilen gelirler.
- Bakanlığa kanunla verilen görevlerin dışında, diğer mevzuat gereği yapılan hizmetlerden elde edilen gelirler.
- İşletmenin yaptığı ihalelere ilişkin, ihale ve ön yeterlilik dokümanı ve benzeri belgelerin satışından elde edilecek gelirler.
- Bakanlıkça yapılan sınavlardan alınan sınav ücretleri.
- İşletme tarafından devir alınan taşınmazların, yurt içi ve yurt dışındaki gerçek ve/veya tüzel kişilere satışından elde edilecek gelirler.
- Faiz gelirleri.
- Diğer gelirler.

Giderler

MADDE 16 – (1) İşletmenin giderleri şunlardır:

- 4 üncü maddede yer alan İşletme görev ve faaliyetlerini yerine getirmek.
- Savaş, iç savaş, terör, kargaşa ve benzeri olağanüstü şartlara sahip ülkelerde uluslararası taşıma yaparken saldırıya uğrayıp hayatını kaybeden şoför ve beraberindeki Türk vatandaşlarının varislerine 40.000-TL'ye kadar ödeme yapmak.

c) Bakanlıkça uygun görülen ve İşletmenin malî imkânları ölçüsünde olmak üzere; ticari yolcu ve eşya taşımalarında kullanılan otobüs, minibüs, kamyonet, traktör, kamyon, tanker ve çekicilerden yaşları ilgili mevzuatın getirdiği yaş sınırının üzerinde olanları devralmak, devralınan taşıt sahiplerine ödeme yapmak.

ç) İşletmenin malî imkanları ölçüsünde olmak üzere, karayolu yatırım projelerine ödeme yapmak.

d) Bakanlıkça uygun görülen ve işletmenin malî imkânları ölçüsünde olmak üzere; Milli Gemi Sicili veya Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı ticari yük taşımalarında kullanılan gemilerden cins ve nitelikleri Bakanlıkça belirlenenler hurdaya ayrılmasını desteklemek amacıyla yerlerine asgari % 35 yerli katkı oranıyla Türkiye’de inşa edilmek, asgari beş yıl Türk Bayraklı işletilmek ve inşasının üç yıl içinde tamamlanmaması veya inşasını müteakip beş yıldan önce satılması halinde genel hükümler uyarınca tahsil edilmesi şartlarıyla yeni gemilerin finansmanında kullanılmak ve hurda bedelini aşmamak üzere nakdi ödeme yapmak.

e) Taşınır ve taşınmaz kiralama, mal ve hizmet satın alımı, baskı, yayın, tanıtma, kurslara katılma ve eğitim, telif ve tercüme, geçici hizmet alımı, haberleşme, ilan, kırtasiye ve ulaşım giderleri.

f) Her türlü araştırma, planlama, inceleme, etüt, fizibilite çalışması, plan-proje, sistem analiz ve programlama, bilgisayar yazılımı ile danışmanlık giderleri.

g) Kullanılan her türlü vasıta, araç, makine, ekipman, cihazların çalışması için gerekli her türlü sarf malzemesi ile bakım-onarım ve sigorta giderleri.

ğ) Her türlü demirbaş, makine ve teçhizat alım giderleri.

h) Bakanlık merkez ve taşra birimlerine ait veya bunlar tarafından kullanılan bina ve tesislerin genel bütçeden karşılanmayan bina ve tesislerin tadilatı, bakım-onarım, sigorta, ısıtma, aydınlatma ve su giderleri.

ı) İşletmeye ait kadrolara atanarak İşletme hizmetlerinde çalıştırılan personelin aylık ve malî hakları ve bunların kanunlarla sağlanan diğer özlük haklarının gerektirdiği giderler ile İşletmede çalıştırılan işçilerin ücretleri, kıdem tazminatları ve diğer özlük haklarına ait giderler.

i) İşletmenin hizmetlerine ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve benzeri giderler.

j) İşletmenin bir önceki yıl net gelirinin binde birini geçmemek ve Yönetim Kurulu kararı bulunmak kaydıyla, ilan ve tanıtım giderleri.

k) 4925 ve 2918 sayılı Kanunlar ile 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında denetim yapma ve idari para cezası uygulama hususunda yetkilendirilmiş kamu kurum ve kuruluşlarının söz konusu denetimleri yapmak amacıyla ihtiyaç duyacakları her türlü bilgisayar, kamera sistemleri ve benzerlerinin temini için yapılan giderler.

l) Denizlerde, kıyılarda, limanlarda, Türk boğazlarında ve içsular ile karayollarında seyir, can, mal ve çevre emniyetinin sağlanması amacıyla, Bakanlık tarafından kurulmuş tesislerin işlettilmesine ilişkin giderler.

m) 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesine göre sürekli ve geçici kurul üyelerine yapılacak ödemeler.

n) Sürekli ve geçici kurul üyelerinin kurul çalışmalarlarıyla ilgili yapacakları seyahatlere ilişkin uçak, otobüs ve tren bilet ücreti giderleri.

o) Sürekli ve geçici kurullarca yapılacak araştırma, inceleme ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin giderler.

ö) Mevzuatın öngördüğü diğer görev ve faaliyet giderleri.

Bütçe

MADDE 17 – (1) Bütçe, İşletmenin bir yıllık dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösterir.

(2) Bütçe gelir ve gider tahminleri ile uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve malî saydamlık esas alınır.

(3) Bütçe, Yönetim Kurulunca onaylanmadan uygulamaya konulamaz.

Bütçenin uygulamaya konulması

MADDE 18 – (1) İşletmenin bütçe tasarısı İşletme Dairesi Başkanı tarafından hazırlanarak en geç Ekim ayı başında Yönetim Kuruluna sunulur. Bütçe, Yönetim Kurulunun kabulü ile kesinleşir. Bütçenin bir örneği Muhasebe Yetkilisine gönderilir. İhtiyaç duyulması halinde yıl içinde bütçe tertipleri arasında aktarmalar yapılabilir ve toplam bütçe içerisinde kalmak kaydıyla yeni tertipler açılabilir. Bütçe tertipleri arasındaki aktarma ve yeni tertip açılması Yönetim Kurulu kararı ile yapılır.

Ek bütçe

MADDE 19 – (1) Yıl içinde, İşletme bütçesinde öngörülen ödeneklerin yetersiz kalacağını anlaşılması hâlinde, kaynağı gösterilmek kaydıyla süre şartları hariç olmak üzere ek bütçe yapılabilir.

Hesap dönemi

MADDE 20 – (1) İşletmenin hesap dönemi malî yıldır.

İşletmenin denetimi

MADDE 21 – (1) İşletme Sayıştay denetimine tabidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, 1/5/2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler

MADDE 23 – (1) 6/4/2004 tarihli ve 25425 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ulaştırma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ve 23/10/2008 tarihli ve 27033 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Denizcilik Müsteşarlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı yürütür.